

IN UTERO; BABYTIJD

97 Allereerst: geniet van deze tijd! Nooit meer zul je zo weinig verantwoordelijkheid dragen voor je eigen voortbestaan. Straks zul je voedsel moeten innemen en je van je eigen afval moeten ontdoen, onderscheid moeten leren maken tussen dag en nacht en je de vaardigheid van het slapen eigen moeten maken. Je zult de spieren sterker moeten maken die je nodig hebt om lang achter elkaar luid te kunnen krijten. Je zult de onwillekeurige kirkeluidjes en grimassen onder de knie moeten krijgen die de basis vormen van de schattigheid van baby's, om je ervan te verzekeren dat degenen die voor je moeten zorgen je van voedsel en schoon linnengoed blijven voorzien. Je zult je armen en benen moeten buigen, met je hoofd moeten knikken om de nek sterker te maken, moeten kruipen, overeind moeten krabbelen en dan moeten lopen. Niet lang daarna moet je leren rennen, delen, slaan met een honkbalknuppel en tekenen met een potlood, liefhebben, huilen, lezen, schoenveters strikken, douchen en sterven. Er is veel te leren en te doen, en weinig tijd; laat het voldoende zijn te zeggen dat je je bewust moet zijn van de beproevingen die voor je liggen, opdat je waardering kunt opbrengen voor de moeiteloze, vloeibare droom van de zwangerschap terwijl die plaatsvindt, in plaats van alleen maar achteraf. Voorlopig hoef je niets anders te doen dan groeien.

Hierop geldt één belangrijke uitzondering. Het is je misschien opgevallen dat je de baarmoeder deelt met andere objecten. Het duidelijkst waarneembare en belangrijkste van deze objecten is het vlezige snoer aan je buik dat bekendstaat als de navelstreng. Die voorziet je onder meer van bloed, voedingsstoffen en vitale antilichamen. Hij heeft zich al twee keer om je nek gewikkeld, en ook al

zie jij, die nog niet ademt, daar misschien niets riskants of ongunstigs in, het kan je intrede in de wereld in gevaar brengen. We zullen niet liegen – het kan je dood worden. Rustig maar. Je moet je de rest van de draagtijd zo stil mogelijk houden. Hoewel dat niets verandert aan de lussen die je nek reeds insnoeren, draagt het er aanzienlijk toe bij om verdere lusvorming of andere complicaties – vasa previa, knopen, cysten, hematoom – te voorkomen. Deze problemen zijn op zichzelf niet echt gevaarlijk, maar als er twee of meer tegelijk optreden kan dat heel akelig uitpakken, dus je moet jezelf voortdurend in acht nemen tegen de vele verleidingen om te bewegen. Er zijn er natuurlijk die hier tegenin zouden brengen dat het oneerlijk is om van een foetus te verlangen dat hij zijn impulsen beheerst. Jij zou er echter goed aan doen je verre te houden van degenen die klagen over de oneerlijkheid van het leven en in plaats daarvan alvast te gaan werken aan het opbouwen van zelfbeheersing.

Licht en geluid vormen de grootste bedreiging voor je voornemen om niet te bewegen. Ze komen tot je door de buik van je moeder, en je voelt een aandrang om ernaartoe te gaan, om het stroperige bad van vruchtwater met kleine vingertjes en teentjes in beweging te brengen in een poging de warmte van het zonlicht te absorberen of Carly Simon te horen tremoleren. De drang om te bewegen is natuurlijk en begrijpelijk. Zoals je hele leven door het geval zal zijn, hoe lang of kort dat ook duurt, is de keus uiteindelijk aan jou. Houd alleen wel in gedachten dat vrijwel iedere keus gevolgen zal hebben, en dat in dit geval die gevolgen waarschijnlijk zeer ernstig zouden zijn.

- 96 Je moeder heeft één ander kind, je broer, die een tornado binnen in haar was, dus jouw roerloosheid verontrust haar. We moeten hierbij opmerken dat ze vatbaar is voor onredelijke angsten en nerveuze spanningen, kleine stoornissen die verschillende onderliggende oorzaken hebben, waarvan de verbale en fysieke mishandeling door haar vader die ze als kind te verduren heeft gehad niet de minst belangrijke is. Daarom duwt ze tegen je aan en zit ze urenlang met een transistorradio tegen haar buik gedrukt om je tot be-

wegen te verleiden. Ondanks het feit dat haar buik blijft groeien, wordt ze op een nacht wakker in de overtuiging dat je als een grauwe huls geboren zult worden, je vingers voor altijd gekromd tot levenloze klauwtjes. Met dat beeld voor ogen huilt ze, haar handen in een beschermend en koesterend gebaar gevouwen onder de volheid van haar buik. Nu is de onwil van een jongen om zijn moeder van streek te maken een van de hardnekkigste oerinstincten die hij heeft, en je voelt dus een bijna onweerstaanbaar krachtige aan drang om te schoppen en te draaien, om onmiskenbaar te laten merken dat je leeft en je moeders snikken te veranderen in opgeluchte en lichtelijk gegeneerde lachhikjes. Geef niet toe aan dat instinct, want dan breng je je leven in gevaar. Als je nu jezelf beschermt, zul je nog vele jaren de tijd hebben om haar verdriet goed te maken. Trouwens, ga er maar rustig van uit dat dit niet de laatste keer is dat je je moeder aan het huilen zult maken.

Uiteindelijk zorgen de handen van je vader, en twee ongeplande bezoeken aan de verloskundige voor een echo en een cardiotocografie, ervoor dat je moeders angsten worden afgezwakt tot een niveau dat ze als draaglijk ervaart, en ze wikkelt de transistor in zijn snoer en legt hem terug in de kast, en zit niet meer urenlang stil naar de televisie te staren.

- 95 Hoewel het biologische doel van seks al is bereikt met de conceptie, heeft je vader nog steeds een sterke seksuele aan drang (evenals je moeder, al zal ze dat uit bezorgdheid voor jou niet toegeven). Zijn toenaderingen zijn voor jou angstaanjagend. Je hoort hoe hij probeert binnen te dringen met zijn tong en andere delen van zijn lichaam, en je hebt instinctief de neiging om terug te deinzen, wat volkomen normaal is – het beeld van de vader als een almachtig roofdier met een grote fysieke kracht vervult voor de meeste jongens een essentiële functie en houdt gewoonlijk stand tot ver in de volwassenheid, al sluit het paradoxaal genoeg niet uit dat de zoon blijft haken naar zijn liefde en goedkeuring. Je probeert te volharden, maar een sterkere, acutere impuls tot zelfbehoud krijgt de overhand, en je schopt tegen de baarmoederwand om jezelf bij het gesnuif en gegrom bij de ingang van je onderkomen vandaan te du-

wen, en terwijl je langzaam omhoogzweeft, wordt de navelstreng strakker om je nek getrokken, en er vormt zich een knoop. Je moeder, die je voor de eerste keer in twee maanden voelt bewegen, glimlacht en nodigt je vader binnen, hem aansporend met haar hielen. Ze hebben seks, een ruw pulseren in je warme wereld, alsof er een derde hartslag is toegevoegd, en op het moment dat je je moeder hoort kreunen heb je weet van verraad, wat het betekent maar ook hoe het voelt, en ook al voelt het natuurlijk niet prettig, toch moet je je niet laten ontmoedigen; we kunnen je vertellen dat hoe lang je ook leeft, hoe volwassen of onthecht je ook zult worden, bijna ieder plotseling inzicht precies op die manier zal aanvoelen, als een laars in je maag, als zuur op je tong, en hoe eerder je dit accepteert, des te makkelijker het voor je is. Je mag eigenlijk wel blij zijn zelfs – om op jouw leeftijd een abstract maar toch intens pijnlijk gegeven als verraad te hebben begrepen en verwerkt is in één woord wonderbaarlijk. Het geeft aan dat je een meer dan gemiddelde kans hebt om de taak waarvoor je bent uitgekozen tot een goed einde te brengen.

- 94 Je bent nu ernstig in gevaar. Omdat zich een knoop heeft ontwikkeld, zal de navelstreng niet nog meer spanning toestaan. Je mag je niet verroeren. Nu ze je heeft voelen bewegen, zal je moeder voortaan ieder excuus aangrijpen om seks te hebben, en jij zult in volstrekte roerloosheid moeten lijden. Je leven hangt ervan af.
- 93 Toch is je moeder, wanneer ze niet in seksuele kronkelingen is verwikkeld, nog steeds het veiligste en comfortabelste onderkomen dat je je kunt voorstellen. En aangezien de kans dat ze het enige onderkomen zal zijn dat je ooit zult kennen exponentieel is toegenomen, moet je maar je best doen, wanneer je niet ineenkrimpt onder de invasies van je vader, om van ieder moment hier te genieten.
- 92 Eén kleine, positieve ontwikkeling in al deze toenemende narigheid is dat je het einde van de draagtijd nadert, en dankzij een nauwkeurig getimede toevoeging van hormonen wil je minder bewegen naarmate je dichterbij je geboorte komt. Langzaam rol je nog een laatste keer om, totdat je helemaal ondersteboven ligt, in de

juiste positie om uit de baarmoeder tevoorschijn te komen. Een extra meevaller is dat je vader je moeder steeds minder seksueel aantrekkelijk begint te vinden. Het is niet zozeer je moeders omvang die hem tegenstaat als wel haar opgezwollen navel, die steeds verder uit haar buik steekt als een afgehakte vinger die uit zichzelf weer aangroeit. Hij probeert er niet naar te kijken, maar het is onvermijdelijk, hij kan niet anders, en wanneer de golf van afkeer over hem komt voelt hij zich tegelijkertijd beschaamd en ontmand, al zou hij dat natuurlijk niet toegeven als hij dat al kon. Zo word je dus met rust gelaten om krachten op te doen, die je volop nodig zult hebben, te meer omdat, zoals we al vreesden, de verloskundige de knoop in je navelstreng niet heeft opgemerkt. Als de knoop wel ontdekt was, zou hij vrijwel zeker hebben gekozen voor een keizersnede en daarmee het gevaar voor zowel jou als je moeder hebben verminderd. Zoals het er nu voor staat, met een vaginale bevalling op het programma, wordt het waarschijnlijk een lastige, langdurige en zeer gevaarlijke geschiedenis.

- 91 Nog even en het is zover. Je moeder weet het 's ochtends al; ze heeft onrustig geslapen en wanneer ze opstaat en naar de badkamer waggelt, voelt ze de lichtere weeën als seismische trillingen onder in haar rug beginnen. Jij weet het ook. Je wordt het suizen en verschuiven gewaar, en ook al kun je nog geen idee hebben van wat het betekent, je bent er toch niet zo zeker van dat je het prettig vindt. Op de eerste plaats begint je moeder na een tijdje te gillen, en je weet wel zeker dat je dat niet prettig vindt, opgesloten als je bent in het amfiteater van haar buik. Op de tweede plaats zorgt het eerder genoemde verschuiven ervoor dat de navelstreng nog strakker wordt aangetrokken, wat je eerste ervaring met fysieke pijn oplevert. Je moeders gegil gaat een octaaf omhoog, en de warme vloeistof waarin je je hele leven hebt doorgebracht spoelt weg en wordt vervangen door gladde, golvende wanden, in warmte gelijk aan de vloeistof, maar hard en dringend. Ze drukken aan alle kanten tegen je aan en duwen je omlaag, omlaag, onverbiddelijk omlaag, je domein uit, voor altijd, en nu weet je wel zeker dat je dit helemaal niet prettig vindt, want niemand houdt van verandering tenzij het van

iets slechts naar iets goeds is, en bovendien hebben de knoop en de lussen in de navelstreng de bloedtoevoer afgesneden zowel *vanuit* je placenta als *naar* je hersenen, en dat is inderdaad niet best. Je hart gaat langzamer en de speldenprik van bewustzijn wordt wazig en vervaagt van rood tot roze tot grijs. Er is iets mis, jammert je moeder tegen de dokter en verpleegsters. Ze negeren haar; zij zijn per slot van rekening de experts, zij hebben dit al duizend keer gedaan, en je moeder lijdt pijn en is uitgeput en kan waarschijnlijk niet meer helder denken en moet het maar aan hen overlaten. Je vader probeert haar te kalmeren met een kus, zijn lippen en het kleine beetje echte troost dat ze zouden kunnen bieden verborgen achter de poreuze schelp van een operatiemasker. Het verlosteam blijft de smeekbeden van je moeder negeren totdat het beeld van jou, doodgeboren, stijf en blauw en verwrongen, weer aan haar verschijnt en ze hard genoeg tegen hen gilt om twee verdiepingen lager op Oncologie te worden gehoord. Op hetzelfde moment slaat het CTG-apparaat alarm en begint zijn weergave van je hartslag – gevaarlijk laag en nog steeds dalend – te flikkeren. Er is plotseling een heleboel bedrijvigheid. Injecties worden toegediend, dienbladen met glinsterende stalen instrumenten worden neergezet. Tegen de tijd dat ze jou, paars en slap, door de nieuwe opening in je moeders buik naar buiten trekken, ben je bewusteloos. Je gelaatsuitdrukking – ogen dicht maar niet toegeknepen, gezicht volkomen ontspannen, mondje open – is er een van volmaakte neutraliteit. Dit is de uitdrukking die je je hele leven zou moeten hebben, hoe lang of kort het ook duurt, zodat niemand, zelfs jij niet, ooit zal weten of je in extase of in angst verkeert.

De dokter en verpleegsters leggen je op een kleine tafel die vlakbij klaarstaat en gaan aan het werk, drukken met vingertoppen op je borst, zuigen je neus en mond leeg, en uiteindelijk slagen ze erin je weer tot leven te wekken. Je wordt overgebracht naar een beschermende plastic bak en aan het leven bevestigd met slangen, draden, hoog- en laagwaardige hechtmiddelen, en holle naalden met de doorsnee van een streng van je vaders haar. Ondanks de felle lichten en de stekende prik van de naalden verschilt dit nieuwe onderkomen niet zo erg van het oude. Je wordt ingebakerd in een dik pak

zachte dekens, verbonden en vastgehouden door de slangen en draden. Een paar dagen lang is je toestand zoals dat heet 'precair'. Je ouders krijgen een globaal overzicht, compleet met folders en meevoelende omhelzingen, van de ontelbare ontwikkelingsproblemen die zich zouden kunnen voordoen maar die geenszins, dat wordt keer op keer herhaald, bij voorbaat vaststaan. Laat hen zich voorlopig maar zorgen maken over deze dingen; zij zijn de volwassenen, jouw hoeders, en het is hun verantwoordelijkheid als volwassenen om zich te bekommeren om bedreigingen die ze niet begrijpen en waar ze evenmin iets aan kunnen doen. Jij hoeft maar één betrekkelijk eenvoudig ding te doen: overleven.

- 90 En het lijkt er uiteindelijk op dat je dat ook daadwerkelijk zult doen. Je lichaamstemperatuur en bloeddruk gaan omhoog, je hartslag stabiliseert zich, en je longen beginnen zich uit zichzelf met lucht te vullen. Al gauw worden tot je ontzetting de slangen en draden één voor één verwijderd, en je wordt uit de couveuse gehaald, opnieuw gedwongen de veiligheid van je cocon op te geven, hoewel je, als kleine troost, de dekens mag houden. Wees maar niet bang. Dit zijn allemaal tekenen dat het gevaar geweken is, dat je leven echt is begonnen – je bent een mens geworden, volledig gevormd, autonoom en zelfvoorzienend.
- 89 En met deze blijde gebeurtenis dient zich de taak aan waarover we al eerder hebben gesproken, een levenslange opdracht die jou waarschijnlijk als een last voorkomt, maar die je naar ons idee zou moeten proberen te zien als een voorrecht, een grote eer. Allereerst echter moet je deze waarheid begrijpen:

Hoewel we op jou misschien overkomen als goed geïnformeerd, alwetend zelfs, weten we in werkelijkheid maar één ding zeker, en dat is dit: over zesendertig jaar, honderdachtenzestig dagen, veertien uur en drieëntwintig seconden, op 15 juni 2010, om 15 uur 44 Eastern Standard Time, zal een komeet die zich in de buurt van Neptunus heeft losgemaakt van de Kuiper gordel de Aarde treffen met de explosieve kracht van 283.824.000 Hiroshimabommen.

Voilà. Verder weten we niets. We hebben bijvoorbeeld geen idee of jij lang genoeg zult leven om getuige te zijn van dit fenomeen. Wel zijn er dingen die we kunnen vermoeden, en één van die dingen is dat als je nog in leven bent wanneer de komeet inslaat, noch jij noch iets anders op de planeet dat daarna nog zal zijn. Hetgeen alles bij elkaar de vraag oproept – jouw taak, last, voorrecht, noem het zoals je wilt – een vraag die mannen en vrouwen, groot en minder groot, van iedere kleur, overtuiging en seksuele geaardheid, hebben gesteld vanaf het moment dat ze de taal hadden om dat te doen, en daarvoor waarschijnlijk ook al:

Heeft ook maar iets wat ik doe enig belang?

Het is onze hoop dat je, met de kennis van de epische ramp die te gebeuren staat en het voordeel van onze niet-aflatende hulp, er beter in zult slagen die vraag te beantwoorden dan degenen die je zijn voorgegaan. En we wensen je veel succes.

DEBBIE

Al vanaf dat we Baby John mee naar huis hebben genomen uit het ziekenhuis heb ik steeds die droom. Elke nacht dezelfde droom, alleen is het niet zomaar een droom want het is echt gebeurd toen ik nog een kind was dus het is eigenlijk meer een herinnering die me achtervolgt in mijn slaap. Trekkend aan de lakens word ik wakker en dan heb ik het gevoel alsof er water in mijn longen zit, en ik moet hoesten en kokhalzen en probeer het water eruit te krijgen zodat ik weer kan ademen. Mijn handen grijpen naar mijn keel maar ondertussen begin ik te merken dat er geen water is, het is gewoon lucht, en dan weet ik het allemaal even niet meer, en dan blijf ik nog naar lucht happen terwijl ik eigenlijk best kan ademen. Ik lig daar naar het vierkant van oranje licht van de straatlantaarns op het kleedje op de grond te kijken en knijp het dekbed tot een prop en na een paar minuten wordt mijn ademhaling weer rustig. Er liggen stukjes vuil aan het voeteneind en ik denk opeens dat ik de lakens moet verschonen en het lijkt een nogal rare gedachte om te hebben als ik nog steeds zo bang ben maar dat is de manier waarop de werkelijkheid terugkomt. Op dat moment ben ik klaarwakker en dus sta ik op. Ik hoef me niet druk te maken of ik wel zachtjes genoeg uit bed stap want er is niemand die er last van kan hebben, John is aan het werk in de bakkerij en komt pas na achten weer thuis. Dus ik sta op en ga naar Baby John, ook al ligt hij vast te slapen in zijn wieg en gaat hij helemaal niet tekeer, want voor mijn gevoel heeft die droom iets met hem te maken. In de droom ben ik wel degene die verdrinkt maar op de een of andere manier is het net alsof eigenlijk mijn baby gevaar loopt en daarom keert hij telkens terug, elke nacht weer, alsof hij me iets duidelijk probeert te maken.

John zegt dat ik gewoon nog steeds bang ben omdat de baby bijna dood was geweest toen hij geboren moest worden. Dat ik me op een gegeven moment geen zorgen meer zal maken, als er maar eerst genoeg tijd verstreken is zodat ik zeker weet dat hij in orde is. Dat is ook wat dokter Rengell zegt.

Baby John slaapt niet zo goed als zijn vader. Meestal als ik hem oppak huilt hij en zwaait hij met zijn armpjes en dan gaan zijn vinger-tjes open en dicht tot ze mijn nachtpon vinden en die vastpakken. Soms zuigt hij erop, op die nachtpon. Als hij dat doet valt hij meestal meteen weer in slaap. Als hij boos is omdat hij wakker is gemaakt en de stof niet wil hebben om op te zuigen, gaat hij tekeer en dan loop ik langzaam met hem door de slaapkamer en wieg hem een beetje met mijn arm onder zijn billen. Dan streel ik zijn hoofdje met het zachte babyhaar als gesponnen suiker. En mijn handen trillen dan nog steeds.

Soms maakt de baby Rodney wakker met zijn gehuil. Die komt dan in zijn ogen wrijvend de slaapkamer binnen gelopen.

Ga maar terug naar bed, zeg ik tegen hem.

Ik heb honger, zegt hij.

Het is nog geen tijd om te ontbijten, zeg ik. Ga maar terug naar bed.

Ik kan niet slapen als die baby huilt.

Rodney, ik zeg het niet nog een keer, zeg ik.

Meestal heeft hij op dat moment wel in de gaten dat ik het meen en gaat hij terug naar bed, al is het wel altijd schoorvoetend en met een vuile blik naar mij.

Ik weet niet wat de droom me probeert duidelijk te maken over Baby John. Hij komt er niet in voor. Hoe zou dat ook kunnen? In de droom ben ik nog maar een klein meisje, net als toen het in het echt gebeurde. Ik denk niet aan de baby als ik nog slaap. Dat doe ik pas als ik stikkend wakker word. Mijn eerste gedachte – zelfs nog voor ik probeer adem te halen – gaat dan naar hem uit. Hij is in gevaar, denk ik. Er is iets mis. Dat is echt zo'n zekerheid diep van binnen. Net als het gevoel dat ik soms heb als ik bij het fornuis boven een pan sta, of gewoon naar *All in the Family* zit te kijken, en dat dan zomaar opeens mijn hart één keer heel hard slaat en van het ene

moment op het andere als een razende tekeergaat en dan krijg ik haast geen adem meer terwijl ik daar alleen maar sta. Het slaat nergens op. Maar je weet zo zeker dat er iets verschrikkelijks is gebeurd of elk moment kan gebeuren. Je weet zo zeker dat er iets is om bang voor te zijn.

Ik hou die momenten goed in de gaten. Omdat ik denk dat het een manier van God is om ons dingen te vertellen die we anders niet kunnen weten. Dus als ik bij het wakker worden bang ben dat er iets met Baby John is, heeft dat een reden. Ik moet voorzichtig zijn. En ik moet het goed in de gaten houden.

De droom gaat zo: toen ik een meisje van een jaar of zes was nam mijn vader ons allemaal mee naar de rivier. Het was zonnig, zomer, je zou denken dat het weekend was omdat mijn vader niet hoefde te werken, maar eigenlijk is het zo dat mijn vader meestal geen werk had dus het had ook een dinsdag kunnen zijn. Mijn vader niet mee-gerekend waren we met zijn negenen, alle negen kinderen. Mijn moeder bleef deze keer thuis en daar moet ze een goede reden voor hebben gehad want normaal gesproken durfde ze geen van de kinderen aan mijn vader toe te vertrouwen behalve Rodney, mijn broer Rodney naar wie mijn zoon Rodney is vernoemd. Op zijn dertiende was mijn broer Rodney al net als pa en bracht hij de meeste schooldagen als schoenpoetser in de cafés in de stad door en kon zich in zijn eentje redden. Maar mijn moeder durfde mij en de andere jongere kinderen niet aan mijn vader toe te vertrouwen, Patti niet, die toen waarschijnlijk pas vier was of zo, en Drew ook niet, die was nog maar een baby. Maar daar liepen we dan allemaal op een rijtje over het pad naar de rivier met pa voorop. Achter hem liep Rodney, die de baby droeg, en achter Rodney liepen Matt en Louie, die een grote koelbox droegen. In de koelbox zat een pot mosterd en een brood maar hij zat vooral vol met Narrangansett-bier.

Aan het eind van het pad was een stuk gras langs het water waar we genoeg ruimte hadden om met ons tien allen allemaal een plekje te vinden. Er was daar ook een steiger, waar mensen aanmeerden met kano's en waterfietsen. De steiger was oud en hing scheef. Sommige planken waren gebarsten en eentje was er weg, waardoor er in het midden een gat zat alsof er een tand ontbrak. De rivier was breed en

zwart en stroomde hard naar de papierfabriek van Scott en dan door naar de waterval.

Dit is het deel van de droom waar ik bang begin te worden – als ik dat vieze water voorbij zie stromen. Zo zwart als het is, ook al staat de zon groot en stralend aan de hemel. De bootsmannetjes die meedrijven op de stroom. Ik word bang. Ik kijk toe hoe mijn vader het ene blikje na het andere opentrekt en ik wil opstaan en wegrennen. Maar dat lukt niet, want ook al ben ik ik, ik ben ook alleen maar naar mezelf aan het kijken. En dat is nog een manier waarop de droom en de herinnering hetzelfde zijn – ik kan ze geen van beide veranderen. Ik heb er geen controle over.

Dus moet ik toekijken hoe ik daar in het gras zit, zo ver van het water als ik maar kan zonder tussen de bomen terecht te komen. Ik zit met mijn rug naar de rivier, want ik wil er niet naar kijken. De zon is warm in mijn haar en ik speel met mijn kleine Popje Zonder Naam, hoewel spelen eigenlijk niet het goede woord is, want wat ik in feite doe is me zo'n beetje ontfermen over Popje Zonder Naam en mezelf tegelijkertijd zo klein en zo stil mogelijk houden terwijl mijn vader bier drinkt en rood wordt rond de schouderbanden van zijn onderhemd en naar de jongens schreeuwt dat ze niet met stenen moeten gooien en dat ze met hun tengels van die dode eekhoorn af moeten blijven. Popje Zonder Naam heeft een bleek, smerig gezichtje en een grote grijze traan die uit één oog valt en ze draagt een jurkje van jute met een oranje lap vlak bij de zoom. Het enige wat mooi is aan Popje Zonder Naam is haar haar, dat zo blond is dat het bijna wit is, en ik probeer verschillende haarstijlen uit – eerst doe ik het in staartjes, dan in een vlecht, en dan maak ik een middenscheiding.

Popje Zonder Naam is mijn enige cadeautje van de kerst het jaar daarvoor. Omdat het het enige is wat ik heb dat van mij is mag niemand eraan komen. Patti wil spelen, wil het jurkje van Popje Zonder Naam uitdoen en weer aantrekken en ze grijpt naar de juten schouder. Patti heeft zelf geen speelgoed. Rond de Pasen heeft ze haar Zip de Aap in de vlammen van een gaspiti gehouden om te kijken wat er zou gebeuren, en dat was het dan. Ik zit in kleermakerszit en zeg nee tegen Patti, en ik draai me schuivend op mijn billen van

haar weg om de pop af te schermen met mijn rug. Ze geeft het op en begint in het zand tussen haar benen te graven.

Er verstrijkt tijd, ik weet niet hoeveel. Rodney en Matt en Louie en Freddie zoeken in het ondiepe water tussen de rotsen naar rivierkreeftjes. Ze vinden er een paar. Eentje vindt Freddie eerst en knijpt hem in zijn vinger. Hij rent naar mijn vader, die samen met de baby in de schaduw onder een boom ligt, en mijn vader kijkt naar de snee en zegt tegen Freddie dat hij zijn kiezen op elkaar moet zetten. Freddie zet zijn kiezen op elkaar en gaat weer en mijn vader geeft hem een tik op zijn achterhoofd, maar dit is een van die keren dat het alleen maar een dolletje is.

Ik heb besloten dat Popje Zonder Naam stout is geweest, dus straf ik haar. Niet straffen, maar hoe noem je dat? Een standje geven. Ik geef Popje Zonder Naam een standje en die grote traan blijft maar uit haar oog rollen.

Dan zegt pa tegen Rodney, die zijn rechterhand is, dat hij het brood en de mosterd moet pakken en boterhammen moet maken. Iedereen behalve ik verzamelt zich om de koelbox. Ze gebruiken hun vingers om de mosterd uit te smeren, drukken vervolgens de twee stukken witbrood op elkaar en beginnen te eten. Hun handen en monden zitten onder het geel. Ik heb honger maar ik doe niet mee. Mijn vader, die nog steeds met zijn rug tegen een boom ligt met een blikje Narrangansett tussen zijn benen, ziet dat ik in mijn eentje in het gras zit.

Debbie, zegt hij. Eten.

Ik draai me om en kijk hem aan. Ik heb geen honger, lieg ik.

Wat heb ik gezegd. Het is geen vraag.

Ik kom overeind en ga bij de andere kinderen staan. Mijn knieën doen pijn van het zo lang in kleermakerszit zitten. Mijn nek, daar waar mijn haar er niet voor zit, voelt strak door de zon. Ik weet dat het later gaat branden. Mijn broertjes en zusjes verdringen elkaar om de koelbox. Ze duwen elkaar weg en lachen maar zodra mijn vader zijn keel schraapt houden ze zich rustig en eten alleen nog maar.

Ik neem één snee brood en doe er met mijn wijsvinger een beetje mosterd op en vouw hem dubbel. Ik neem kleine hapjes en het lijkt

alsof ik het nooit weg krijg maar elke keer als ik opkijk zie ik dat mijn vader naar me kijkt en dus eet ik het allemaal op. Er zijn een paar uren verstreken en hij heeft genoeg gedronken om inmiddels die blik te hebben. Als ik het laatste stukje korst in mijn mond heb gestopt kijkt hij eindelijk weg, over de rivier, waarna ik gauw weer terugsluip naar mijn plekje in het gras.

Als iedereen klaar is met eten gaat mijn vader met de baby rechtop zitten en zegt tegen ons ga het water in. De baby huilt, zijn gezicht is helemaal verkreukeld onder zijn muts en mijn vader laat hem paardje rijden op zijn knie maar dat helpt niet want hij doet het veel te ruw en het hoofdje van de baby wiebelt alle kanten op. Schiet eens op, jullie, zegt mijn vader, het water in en afkoelen. En op dat moment barst de angst die in me aan het groeien was opeens in volle hevigheid los. De andere kinderen doen wat hun gezegd is en gaan het water in en beginnen elkaar nat te spatten en omver te duwen. Maar ik duik ineen en begin met mijn vingers het haar van Popje Zonder Naam te kammen. Ik vertraag mijn ademhaling tot bijna niets en hou mijn hoofd omlaag.

Dat doe ik altijd. Ik hou me stil en roerloos en probeer zo'n beetje te vervagen. Soms lukt dat als de anderen in de buurt zijn. Want de jongens, en vooral Freddie, zijn nogal luidruchtig en er is altijd wel iets met ze aan de hand dus die trekken vaak mijn vaders aandacht en maken het makkelijk voor me om te verdwijnen.

Maar dit keer kan ik me op geen enkele manier verstoppen. Ik ben de enige die niet in het water is, behalve de baby natuurlijk.

Debbie, zegt mijn vader. Het water in, jij.

Ik kijk niet op of om.

Jongedame, zegt hij. Dat is zijn waarschuwingstest en die maakt me bang, maar niet zo bang als dat zwarte water. Ik blijf gewoon het haar van Popje Zonder Naam kammen. Daar zit ik dan met mijn kop in het zand. Ik weet dat het niet werkt, maar ik kan niets anders doen.

Uiteindelijk wordt hij boos en zet de baby in het gras en staat op. De baby huilt en steekt zijn mollige handjes in de lucht terwijl mijn vader naar me toe komt en vlak voor me blijft staan. Ik zit trillend over de pop heen gebogen en doe net alsof ik zijn schaduw niet zie.

Debbie, zegt hij. Ik heb je wat gezegd.

Ik hou niet van het water. Ik kan niet zwemmen.

Godsamme iedereen kan zwemmen, zegt hij. Je hoeft alleen maar met je armen en benen te spartelen. Vooruit, het water in en afkoe-len.

Afgezien van het trillen verroer ik me niet.

En dan is hij uitgepraat, en hij tilt me aan één arm op en neemt me op die manier mee. Zijn hand knijpt hard in mijn bovenarm. Ik begin te gillen. De andere kinderen houden op met spelen en kijken toe hoe mijn vader me de steiger op sleurt. Mijn voeten slepen over de grond en maken een geluid als een trommel terwijl ze bonkend van plank naar plank gaan. Mijn vader stapt over het gat heen waar die ene plank ontbreekt. Als hij bij het eind van de steiger komt draait hij zich om en gooit me in het diepe water, ver voorbij waar de andere kinderen zijn, in de richting van waar de stroom je kan grijpen.

Ik ga kopje onder, de kou en het donker in. De wereld verdwijnt. En ik word wakker en denk: Baby John.

Ik denk eraan om adem te halen, daar alleen in mijn bed, met het licht van de straatlantaarn dat naar binnen valt en stukjes vuil tussen de lakens. Met bonzend hart ga ik naar Baby John en haal hem uit zijn wieg en hou hem te stijf tegen me aan. En bid dat God me duidelijk zal maken hoe ik hem moet beschermen, en waartegen.

In het echt, voorbij waar de droom eindigt, ben ik bijna verdronken. Ik ging kopje onder en bleef onder tot mijn vader doorkreeg wat hij gedaan had en me achterna kwam. Toen hij me uit het water trok was ik al half van de wereld maar ik herinner me wel dat een paar van de andere kinderen huilden. En ik herinner me ook dat ik op mijn rug in de modder lag en dat mijn vader op mijn borst drukte en zei Adem nou, godverdomme, ook al was ik volgens mij al aan het ademen. Zijn stem klonk nog steeds boos maar toen ik omhoog keek naar zijn gezicht kon ik achter het glazige van zijn bierroes angst in zijn ogen zien. Of hij banger was dat ik dood zou gaan of dat hij ervoor verantwoordelijk zou zijn als dat gebeurde, weet ik niet. Maar het kwam er hoe dan ook op neer dat hij zich zorgen maakte, en daar was ik allang blij om.

Jaren gingen voorbij en hij veranderde van kwaadaardig in gewoon gek, maar ik dacht aan de dag dat hij bang was geweest om mij, en ik hield nog steeds van hem. Soms als ik de trap op ging om te gaan slapen draaide hij zijn jachtmes om in het licht van de tv en glimlachte naar me en zei Misschien vanavond, en ik hield nog steeds van hem. Op mijn zestiende ben ik getrouwd alleen maar om te ontsnappen, en ik hield nog steeds van hem. Toen hij twee jaar geleden in zijn eentje in zijn caravan stierf, ben ik op de grond gevallen en heb ik drie dagen gehuild, want ik hield nog steeds van hem.

Op diezelfde manier hou ik nu van mijn baby.